

Heinolan kaupunki, kaavoitus
kirjaamo@heinola.fi

Viite: Lausuntopyyntö 20.10.2021

Asia: Heinola, ranta-asemakaava ja ranta-asemakaavamuutos, Ojantaka-Pianniemi-Virpilampi III

Ranta-asemakaavaa laaditaan Viilajärven ranta-alueelle. Osalla suunnittelualueetta on voimassa ranta-asemakaava Virpilampi II (2015), jolta on tavoitteena siirtää rantarakennusoikeutta uudelle ranta-asemakaavoitettavalle alueelle tiloille Ojantaka ja Pianniemi. Lisäksi tavoitteena on osoittaa kaksi uutta rakennuspaikkaa Virpilampi II ranta-asemakaavan muutosalueelle. Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 25.9.2021 päivätystä kaavaluonnoksesta ja -selostuksesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Asiakohdan suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia kiinteitä muinaisjäänöksiä. Tiedot muinaisjäänöksistä ovat kuitenkin vanhentuneet: viimeksi alue on ollut inventoinnin kohdealueena kunnan täydennysinventoinnin yhteydessä vuonna 2003 (*H. Poutiainen 2003: Heinola - Arkeologinen täydennysinventointi*). Kuten luontoarvojen kohdalla, myös tiedot muinaisjäänöksistä on selvitettävä ja päivitettävä määräajoin. Riittävät selvitykset ovat yksi tärkeä maankäyttö- ja rakennuslakiin (132/199 + myöh. täydennykset) sisältyvä vaatimus myös kulttuuriperinnön osalta.

Edellä esitetyn perusteella museo edellyttää, että kaavahankkeeseen liitetään selvityksenä arkeologinen inventointi, jonka myötä tiedot alueen esihistoriallisen ja historiallisen ajan muinaisjäänöksistä ajantasaistetaan. Inventoinnin kohdealueena ovat erityisesti kaavasuunnitelmaan merkityt tontit (uudet ja myös rakentamattomat rakennuspaikat), mutta myös näiden ympäristö kaava-alueella. Mahdollisesti löytyvien uusien kiinteiden muinaisjäänösten rajat on inventoinnin yhteydessä määritettävä ja otettava huomioon myös kaavatyössä.

Arkeologiset tutkimukset voi tilata haluamaltaan arkeologian toimijalta. Lista arkeologian alan konsulteista löytyy Museoviraston internet-sivuilta (kohdasta *Arkeologisten kenttätöiden tilaaminen*). Inventoinnin on täytettävä Museoviraston määrittämät laatuvaatimukset niin tutkimuksen, dokumentoinnin kuin raportoinninkin osalta. Alueellinen vastuumuseo valvoo suoritettavia tutkimuksia ja niiden riittävyyttä. Inventointiraportti tulee toimittaa museolle arvioitavaksi ennen kuin se liitetään osaksi kaava-aineistoa.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Uuden ranta-asetakaava-alueen osalta (Ojantaka, Pianniemi) kaavaselistusta tulee täydentää olemassa olevan rakennetun ympäristön kuvauksella sekä arvioida ranta-asetakaavan vaikutukset maisemaan ja rakennettuun ympäristöön. Esitetyt uudet rakennuspaikat sijoittuvat ilmeisesti vanhan tilakeskuksen naapuriin, joka on kaavan vaikutusalueella, vaikka kaavoitus ei sitä koskekaan. Museolla ei ole huomautettavaa Virpilampi II ranta-asetakaavan muutoksesta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Hannu Takala
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Reetta Nousiainen

Tiedoksi Museovirasto, Hämeen Ely-keskus